

بررسی میزان آلودگی به کیست هیداتیک در کبد و ریه گوسفندان و بزهای کشتار شده کشتارگاه صنعتی استان گیلان

کد مقاله : ۰۰۸۷۱۸۷

دکتر رضا صداقت^۱، حامد راد^۲، دکتر بردیا یونس پور^۲، علیرضا گائینی^۲، محمد رضا محبی^۲، علیرضا دیبایی^۲
۱. استادیار گروه پاتولوژی و علوم تشریح دانشکده علوم پزشکی دانشگاه شاهد
۲. دانش آموخته دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار و عضو باشگاه پژوهشگران جوان

Hamedrad65@gmail.com

بیماری هیداتیدوز به عنوان یک بیماری انگلی زئونوز مطرح می باشد که توسط مرحله نوزادی اکینوкокوس گرانولوزوس ایجاد می شود. مرحله نوزادی این انگل در کبد و ریه گاو، گوسفند، بز، خوک، اسب، شتر و سایر حیوانات اهلی و انسان به عنوان میزبان واسط و فرم بالغ آن در روده کوچک سگ و سایر گوشتخواران به عنوان میزبان نهایی زندگی می کند. این بیماری به دلیل پراکندگی جغرافیایی در سراسر جهان به عنوان یک مشکل بهداشتی و اقتصادی مطرح می باشد. از آنجایی که کیست هیداتیک اغلب در کبد و ریه گوسفند و بز ایجاد می شود و گوسفندان و بزهای آلوده معمولاً هیچگونه علامت درمانگاهی ندارند و به عنوان مخزنی مهم برای آلودگی به حساب می آیند و با توجه به اینکه معمولاً تشخیص هیداتیدوز از طریق کالبدگشایی و یا در کشتارگاه ها انجام می گیرد، لذا به بررسی کبدها و ریه های گوسفندان و بزهای کشتار شده کشتارگاه صنعتی گیلان از نظر آلودگی به این انگل پرداختیم. برای این منظور در طی سال ۱۳۸۹ با مراجعات مکرر به کشتارگاه صنعتی استان گیلان کبد و ریه تعداد ۱۰۴۹۸ رأس گوسفند و بز کشتار شده، مورد مطالعه قرار گرفت که از این میان تعداد ۳۴۸ کبد و ۵۴۹ ریه به کیست هیداتیک آلوده بود که به ترتیب معادل ۳٫۳٪ و ۵٫۲٪ از کبدها و ریه های مورد مطالعه بود. با توجه به نتایج حاصله و تجزیه و تحلیل های آماری آنها مشخص گردید که آلودگی در گوسفند به مراتب بیشتر از بز و همچنین آلودگی در ریه بیشتر از کبد می باشد. از آنجایی که نتایج نشان از شیوع نسبتاً بالای آلودگی داشت و با عنایت به اینکه درمان هیداتیدوز در گوسفند و بز و سایر میزبان های واسط به ندرت انجام می شود و کنترل آن بر اساس پیشگیری می باشد، لذا در مناطقی که هیداتیدوز اهمیت دارد باید از تغذیه سگ ها از اندام های آلوده جلوگیری به عمل آورد و همچنین سگ های خانگی و گله را نیز به عنوان کانون اصلی انتقال آلودگی، تحت درمان ضد کرمی قرار داد و از همه مهمتر، آموزش بهداشت همگانی جامعه در مورد نحوه انتقال آلودگی به انسان و دام پیشنهاد می گردد.

واژگان کلیدی : کیست هیداتیک ، کبد ، ریه ، کشتارگاه